

Sygn. akt II Ca 399/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Arkadiusz Lisiecki (spr.)
Sędziowie	SSO Paweł Hochman SSO Grzegorz Ślęzak
Protokolant	stażysta Agnieszka Misterkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa L. S.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 21 marca 2014 roku, sygn. akt I C 409/12

oddala apelację i zasądza od powódki L. S. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 399/14

UZASADNIENIE

Powódka L. S. w pozwie przeciwko pozwanemu (...) Spółka Akcyjna w W. wnosila o zasądzenie kwoty 59595,92 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10.02.2012 r.; ustawowych odsetek od kwoty 5665,51 zł od dnia 10.02.2012 do dnia 25.04.2012 r.; ustawowych odsetek od kwoty 29.984,85 zł od dnia 10 marca 2012 roku do dnia 19 kwietnia 2012 roku oraz zasądzenie kosztów procesu.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Bełchatowie zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki L. S. kwotę 27.366,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10 marca 2012 roku do dnia zapłaty; zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki L. S. odsetki ustawowe od kwoty 5.665,51 zł od dnia 10 marca 2012 roku do dnia 25 kwietnia 2012 roku; zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki L. S. odsetki ustawowe od kwoty 29.984,85 zł od dnia 10 marca 2012 roku do dnia 19 kwietnia 2012 roku; umorzył

postępowanie w zakresie kwoty 17.810,29 zł; oddalił powództwo w pozostałej części; zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki L. S. kwotę 904,24 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

W dniu 17 grudnia 2011 roku w miejscowości K. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został należący do powódki L. S. samochód ciężarowy marki V. nr rej. (...). Szkoda została wyrządzona przez kierującego samochodem marki V. (...) nr rej. (...), będącego własnością A. F..

Odpowiedzialność cywilna kierującego pojazdem V. (...) nr rej. (...) w dacie zdarzenia była chroniona przez pozwaną (...) Spółka Akcyjna w W..

Należący do powódki samochód marki V., który uległ uszkodzeniu w wyniku przedmiotowej kolizji, to samochód typu chłodnia specjalistyczna służący do przewozu jajek i był przez powódkę wykorzystywany do prowadzonej działalności gospodarczej. Wobec uszkodzenia pojazdu powódka w okresie od 19 grudnia 2011 roku do 27 stycznia 2012 roku wynajmowała w firmie PPHU (...) P. H. w P. pojazd zastępczy.

W dniu 10 stycznia 2012 roku powódka zawiadomiła pozwanego o szkodzie, zgłosiła roszczenie o odszkodowanie z polisy OC sprawcy i poinformowała, że uszkodzony pojazd został oddany do serwisu (...) z o.o. w R., który jako autoryzowany serwis samochodów ciężarowych marki V. dokonał naprawy powypadkowej.

Po naprawie pojazdu powódka dokonała badania technicznego ponosząc z tego tytułu koszt 270 zł (219,51 zł netto).

Pismem z dnia 7 lutego 2012 roku powódka przekazała pozwanemu faktury VAT za naprawę uszkodzonego pojazdu na kwotę 65.905,59 zł brutto a ponadto uzupełniła zgłoszone pozwanemu roszczenie o zwrot kosztów poniesionych za wynajem pojazdu zastępczego załączając faktury na łączną kwotę 29.070,69 zł brutto oraz fakturę za badanie techniczne pojazdu na kwotę 270 zł brutto.

Pismem z dnia 8 lutego 2012 r. pozwany poinformował powódkę, że odszkodowanie nie może zostać przyznane ponieważ dochodzenie prowadzone w związku z przedmiotowym zdarzeniem nie zostało jeszcze zakończone i nie jest przesądzona wina kierującego pojazdem V. (...).

Pismem z dnia 28 marca 2012 r. powódka ponownie wystąpiła do pozwanego z wezwaniem do zapłaty zgłoszonego roszczenia w terminie 3 dni od daty otrzymania wezwania informując, iż wg uzyskanej w KPP w Ś. informacji, dochodzenie zostało już zakończone a sprawca ustalony.

W dniu 19 kwietnia pozwany dokonał w drodze przelewu na rachunek serwisu dokonującego naprawy powypadkowej kwoty 29.984,85 zł zaś w dniu 25 kwietnia 2012 roku wpłacił na rachunek powódki kwotę 5.665,51 zł.

Powódka w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej i dysponowaniem znaczną ilością pojazdów zakupuje paliwo w ilościach hurtowych. W okresie wynajmu pojazdu zastępczego powódka dokonywała dwóch zakupów paliwa tj. oleju napędowego po średniej cenie 4,45 zł za litr.

Powołany w sprawie biegły z zakresu spraw samochodowych K. W. wskazał, iż materiał zgromadzony w sprawie nie pozwala na ustalenie kosztów paliwa zużytego ani też średniego zużycia paliwa przez samochód zastępczy jak również kosztów paliwa jakie zużyłby samochód powódki gdyby nie został uszkodzony.

Stan faktyczny w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia w zasadzie nie był między stronami sporny. Ustalenia faktyczne w tym zakresie Sąd poczynił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy a także opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny pojazdów mechanicznych.

Sąd Rejonowy nie dal wiary zeznaniom powódki jakoby funkcje dostaw, które były realizowane przez uszkodzony samochód niezależnie od wynajęcia samochodu zastępczego miały być dodatkowo przejęte przez inne jeszcze

samochody powódki, co w konsekwencji powodowało że miałyby ponieść również jakieś dodatkowe koszty tj. zużycia paliwa, niezależnie od kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Twierdzenia powódki w tym zakresie nie zostały poparte żadnymi dowodami.

Mając tak poczynione ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne w części.

Bezsporne jest w niniejszej sprawie, że na skutek kolizji powód odniósł szkodę pozostającą w związku przyczynowym ze zdarzeniem ją powodującym. W związku z powyższym przesądzona jest odpowiedzialność sprawcy kolizji, a co za tym idzie zakładu ubezpieczeń, w którym było wykupione ubezpieczenie OC. Szkada została wyrządzona ruchem pojazdu w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.

Kwestią sporną w przedmiotowej sprawie była wysokość szkody odniesionej przez powódkę.

Zgodzić się należy ze stanowiskiem strony pozwanej, że szkoda doznana przez powódkę ogranicza się do kwot netto. Odszkodowanie przysługujące na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkodę powstałą w związku z ruchem tego pojazdu nie obejmuje bowiem kwoty podatku od towarów i usług (VAT) jeśli poszkodowany może obniżyć podatku od niego należnego o kwotę podatku naliczonego. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2007 r. III CZP 150/06, OSNC 2007/10/144), które Sąd Rejonowy w pełni podzielił.

Strona pozwana nie kwestionowała w toku postępowania zakresu uszkodzeń pojazdu powódki ujawnionych w toku naprawy. Nie kwestionowała też wysokości kosztów naprawy, które zgodnie z fakturą VAT Nr (...) z dnia 27 stycznia 2012 roku opiewały na kwotę 65.905,59 zł brutto (53.581,78 zł netto). Z tego tytułu pozwany wypłacił jednak tylko kwotę 29.984,85 zł. Dlatego też Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki z tytułu odszkodowania obejmującego poniesione koszty naprawy pojazdu różnicę tj. kwotę 23.596,93 zł.

Strona pozwana nie kwestionowała konieczności wynajęcia pojazdu zastępczego ani też czasokresu jego trwania jak również wysokości poniesionych z tego tytułu przez powódkę wydatków wynikających z przedłożonych przez stronę powodową faktur VAT opiewających na łączną kwotę 29.070,69 zł brutto (23.634,70 zł netto).

Spór dotyczył w istocie jedynie kwestii zaoszczędzonych przez powódkę wydatków na paliwo jakie musiałaby ponieść gdyby jej pojazd nie został uszkodzony. Strona pozwana na poczet szkody związanej z koniecznością poniesienia kosztów wynajmu pojazdu zastępczego zapłaciła powódce kwotę 5.446 zł tj. różnicę między kosztem najmu pojazdu netto (23.634,70 zł) a zaoszczędzonymi kosztami paliwa (18.188,70 zł). Przy czym zaoszczędzone koszty paliwa strona pozwana wyliczyła przeliczając ilość kilometrów wynikająca z faktur VAT tj. 11.396 km przy średnim zużyciu ON - 28 litrów / 100 km przez średnią cenę paliwa tj. 5,70 zł za 1 litr ON.

Jak wynika z opinii biegłego zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala precyzyjnie wskazać kosztów paliwa jakie zaoszczędziła powódka. Z drugiej strony nie można zgodzić się z pozwanym, iż wysokość tychże kosztów należy obliczyć przyjmując cenę 1 litra oleju napędowego na poziomie 5,70 zł. Powódka wykazała iż koszt 1 litra paliwa jakie zakupuje do swych samochodów to w omawianym okresie 4,45 zł za 1 litr. Taką też stawkę należałoby przyjąć do wyliczenia kosztów paliwa jakie samochód powódki zużyłby gdyby nie został uszkodzony. Przyjmując zatem cenę 1 litra oleju napędowego na poziomie 4,45 zł oraz ilość kilometrów wynikająca z faktur VAT tj. 11.396 km oraz niekwestionowane przez stronę powodową a wskazane przez pełnomocnika pozwanego średnie zużycie paliwa na poziomie 28 litrów ON/100 km - koszt paliwa jaki musiałaby ponieść powódka gdyby do szkody nie doszło (czyli zaoszczędzony wydatek) wyniósłby 14.199,42 zł. Skoro zatem koszt wynajęcia pojazdu zastępczego netto wyniósł 23.634,70 zł to po odliczeniu zaoszczędzonych wydatków na paliwo tj. 14.199,42 zł, wysokość szkody powódki zamyka się kwotą 9.435,28 zł. Pozwany z tego tytułu wypłacił już powódce kwotę 5.665,51 zł a zatem do dopłaty pozostaje kwota 3.769,77 zł (9.435,28 zł - 5.665,51 zł).

Strona powodowa nie wykazała aby dostawy realizowane wcześniej przez uszkodzony samochód musiały być przejęte nie tylko przez wynajęty samochód zastępczy ale też inne pojazdy z jej floty co miałyby skutkować szkodą związaną z dodatkowym zużyciem paliwa.

Mając zatem na względzie powyższe ustalenia i rozważania Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem odszkodowania łącznie kwotę 27.366,70 zł obejmująca kwotę 23.596,93 zł z tytułu kosztów naprawy pojazdu oraz kwotę 3.769,77 zł z tytułu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

. Powódka skonkretyzowała swe roszczenie wobec pozwanego w tym również obejmujące zwrot kosztów za wynajem pojazdu zastępczego dopiero pismem z dnia 7 lutego 2012 r. doręczonym pozwanemu 9 lutego 2012 r. Pozwany pozostawał więc w opóźnieniu dopiero po upływie 30 dni od doręczenia tak skonkretyzowanego żądania co uzasadnia zasądzenie odsetek za opóźnienie dopiero od 10 marca 2012 roku.

Sąd Rejonowy zasądził także od pozwanego na rzecz powódki należne odsetki ustawowe za opóźnienie od wypłaconych przez pozwanego przed wytoczeniem powództwa kwot odszkodowania tj. kwoty 5-665,51 zł wypłaconej 25 kwietnia 2012 r. oraz kwoty 29.984,85 zł wypłaconej 19 kwietnia 2012 r. przy czym w obydwu przypadkach od dnia 10 marca 2012 r. albowiem - jak to już wyżej wskazano - od tej daty pozwany pozostawał w opóźnieniu.

Wobec cofnięcia przez pełnomocnika powoda żądania w części przewyższającej kwotę 41.785,63 zł postępowanie w pozostałym zakresie tj. obejmującym kwotę 17.810,29 zł. należało umorzyć.

W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu. W zakresie kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego strona powodowa nie wykazała, iż poniosła szkodę wyższą niż kwota 9.435,28 zł. Z kolei niekwestionowane przez stronę pozwaną co do wysokości koszty badania technicznego pojazdu objęte fakturą VAT nr (...) z dnia 27.01.2012 r. w kwocie 219,51 zł netto zostały już pokryte przez pozwanego.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 KPC.

Strona powodowa dochodziła kwoty 59595,20 zł a otrzymała 27.366,70 zł tj. wygrała proces w 46% przegrywając go w 54%.

Powódka poniosła koszty w wysokości 6.597,00 zł, zaś pozwany poniósł koszty w wysokości 3945,15 zł .

Łączne koszty prowadzenia sprawy wyniosły więc 10.542,15 zł. Uzyskaną sumę należało podzielić proporcjonalnie do stosunku, w jakim strony utrzymały się ze swymi roszczeniami czyli odpowiednio 54 % i 46%.

Skoro zatem powódka powinna ponieść 54% kosztów tj. 5.692,76 zł więc do zasądzenia na jej rzecz pozostaje kwota 904,24 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powódki, który zaskarżył w/w wyrok w części oddalającej powództwo co do kwoty 14.199,42 zł oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, tj. w pkt 5 i 6 wyroku.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. przepisu art. 232 k.p.c. zd. 1 w zw. z art. 6 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji nieprawidłowe uznanie, że strona pozwana nie była obciążona obowiązkiem udowodnienia podnoszonych przez siebie twierdzeń w zakresie kosztów paliwa rzekomo zaoszczędzonych przez Powódkę (m.in. ustalenia wskaźnika średniego zużycia paliwa w pojeździe stanowiącym przedmiot niniejszego postępowania), pomimo kategorycznego zaprzeczenia tym okolicznościom przez Powódkę i pomimo istnienia obowiązku uzyskania w tym względzie wiadomości specjalnych,

2. naruszenie prawa procesowego, tj. przepisu art. 278 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie przez Sąd I instancji, iż w niniejszej sprawie w zakresie ustalenia wskaźnika średniego zużycia paliwa przez pojazd objęty

przedmiotem sporu wiadomości specjalne mogły zostać zastąpione hipotetycznymi wartościami wskazanymi przez Pozwanego, podczas gdy wskazane przez Pozwanego wyliczenia nie mają charakteru specjalistycznego, lecz stanowią jedynie wartości pozbawione znamienia prawidłowości, co w konsekwencji doprowadziło do przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów z przepisu art. 233 k.p.c,

3. naruszenie prawa procesowego, tj. przepisu art. 233 k.p.c. poprzez brak oceny i w konsekwencji zawarcia tego w uzasadnieniu skarżonego wyroku, twierdzeń Powódki sformułowanych w piśmie procesowym z dnia 11 lutego 2013r. oraz powtórzonych podczas przesłuchania na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2013r. zgodnie z którymi nie zaoszczędziła ona kosztów paliwa przy zastępczym wynajęciu pojazdu.

Zarzucając powyższe wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części i uwzględnienie powództwa we wskazanym powyżej zakresie, jak również zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powódki kosztów procesu według norm prawem przepisanych za obie instancje ewentualnie uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego, jako części kosztów procesu.

Pełnomocnik pozwanego wnosil o oddalenie apelacji i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

Nie ma racji autor apelacji kiedy to zarzuca Sądowi I instancji naruszenie przepisu art. 232 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. poprzez nieprawidłowe uznanie, że strona pozwana nie była zobowiązana udowodnić podnoszonych przez siebie twierdzeń w zakresie kosztów paliwa rzekomo zaoszczędzonych przez powódkę.

W związku z powyższym przypomnieć należy, że powódka w związku ze zdarzeniem z dnia 17.12.2011 r. doznała szkody, która to podlega naprawieniu. Niemniej jednak w myśl zasady rozkładu ciężaru dowodowego poszkodowany tj. powód obowiązanym jest udowodnić wysokość szkody. Przepis art. 6 k.c. stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. Reguła ta została powtórzona w przepisie art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przytoczone regulacje prawne oznaczają, że ciężar udowodnienia twierdzenia o istnieniu określonego faktu spoczywa na twierdzącym, a nie przeczącym.

Z poczynionych niespornych ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego wynika, że powódka w zakresie wynajmu „pojazdu zastępczego” przedstawiła wyłącznie dowód na okoliczność wydatków z tym związanych. Uwadze strony powodowej uszło, że przedstawiona faktura dotyczyła nie wynajęcia podobnego parametrami do uszkodzonego samochodu ciężarowego lecz zapłaty za zleconą usługę transportową. W związku z powyższym oczywistym jest, że powódka zaoszczędziła wydatki z tytułu kosztów zakupu paliwa do uszkodzonego pojazdu oraz wynagrodzenia kierowcy go obsługującego.

Zasadnie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji podnosi, że powódka może żądać tylko zwrotu wydatków poniesionych za korzystanie z pojazdu wynajętego, pomniejszonych o sumę, jaką wydatkowałyby na koszty eksploatacji własnego pojazdu. Trafnie zaś w odpowiedzi na apelację stwierdza pozwany, że powódka ma prawo żądać naprawienia szkody, a nie zwrotu wszelkich wydatków powstałych w wyniku zlecenia innemu przedsiębiorcy wykonania usługi transportowej.

Wobec powyższego to na powódce spoczywa ciężar dowodu w zakresie wysokości rzeczywiście poniesionej szkody tj. w niniejszej sprawie szkody rozumianej jako różnica pomiędzy wydatkami poniesionymi ze zleconą usługą transportową a wydatkami jakie w związku z zaspokojeniem potrzeb transportowych musiałaby ponieść, gdyby szkody nie wyrządzono.

W uwzględnieniu wniosku pozwanego Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego ds. samochodowych, który to stwierdził, że zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie kosztów paliwa zużytego ani też średniego zużycia paliwa przez pojazd powódki gdyby nie został uszkodzony.

Strona pozwana w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu likwidacyjnym ustaliła średnie zużycie paliwa na poziomie 28 litrów oleju napędowego. Skoro strona powodowa zarówno w postępowaniu przed Sądem Rejonowym jak też w apelacji twierdzi, że wskazane zużycie nie jest prawidłowe, to powyższe obowiązana była udowodnić. Jak wynika, z oświadczenia pełnomocnika powoda złożonego na rozprawie przed Sądem Okręgowym, to powódka jest właścicielem floty pojazdów ciężarowych (około 30 różnych typów) wykorzystywanych na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Powszechnie wiadomym jest, że w takim wypadku w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w tym eksploatacją taboru samochodowego pozwana musi posiadać dla poszczególnych eksploatowanych przez siebie pojazdów ustalone normy średniego zużycia paliwa. Wiadomym dla Sądu Okręgowego jest z racji rozpoznawanych podobnych spraw, że pojazd o parametrach zbliżonych do uszkodzonego pojazdu powódki może średnio zużywać od 30 do 35 litrów oleju napędowego na 100 km zależnie oczywiście od warunków w jakich jest eksploatowany. Zatem przyjęcie przez Sąd I instancji średniego zużycia paliwa przez uszkodzony pojazd dla potrzeb ustalenia szkody na poziomie 28 litrów oleju napędowego na 100 km w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody nie może być uznane za wartość hipotetyczną.

Zasadnie również Sąd Rejonowy nie dał wiary zeznaniom powódki, że nie zaoszczędziła ona kosztów paliwa przy zastępczym wynajęciu pojazdów. Faktu powyższego stosownie do treści art. 6 k.c. strona powodowa nie udowodniła, albowiem twierdzenia jej w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w materiale dowodowym.

Skoro zarzuty apelacji nie są uzasadnione, to apelację na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. (tj. stosownie do wyniku tego postępowania).

Na oryginale właściwe podpisy